

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 230

Yhdyskuntalautakunnan vuoden 2025 talousarvio ja sen yhteydessä käsiteltävä kuntalaisaloite

TRE:4039/02.02.01/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Taluspäällikkö Krista Kurppa, puh. 040 649 1538, controller Marko Sivonen, puh. 040 741 6821 ja strategiacontroller Tuomas Huhtala puh. 040 353 7384, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön palvelualueeseen kuuluvan yhdyskuntalautakunnan vuoden 2025 talousarvioesitys hyväksytään lautakunnan osalta sekä oikeutetaan palvelualueen johtaja tekemään talousarvioesitykseen teknisiä muutoksia.

Samalla hyväksytään lautakunnan lausunto talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävään kuntalaisaloitteeseen.

Kokouskäsitely

Hanna-Maria Grann poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2025 talousarviokehysten 17.6.2024. Päätös liitteineen on luettavissa kaupungin verkkosivulla osoitteessa [https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_1762024/Vuoden_2025_talousarviokehys\(391014\)](https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_1762024/Vuoden_2025_talousarviokehys(391014)).

Talousarviokehys perustuu kaupungin toimintayksiköiden kanssa toukokuussa pitämään kehysinfoon ja kaupungin johtoryhmän linjauksiin. Lähtökohdan vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelulle muodostavat Tampereen strategia 2030, pormestari Kalervo Kummolan pormestariohjelma, kaupungin vuoden 2024 talousarvion toteumaennuste sekä vuosia 2025–2028 koskevat taloudelliset ennusteet.

Vuoden 2025 talousarvion sisältämät sitovat toiminnan tavoitteet perustuvat Tampereen strategiaan 2030 ja sen pohjana olevaan Kalervo Kummolan pormestariohjelmaan. Yhdyskuntalautakunnalle kohdistuu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

vuonna 2025 yhteensä kahdeksan sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteissa painottuvat kaupungin kasvuun vastaaminen, kestävien liikkumismuotojen edistäminen sekä luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen. Lisäksi työntekijäkokemuksen parantaminen on asetettu tavoitteeksi kaikille lautakunnille.

Tampereen kaupungin vuoden 2024 talous on jäämässä talousarviota selvästi heikommaksi. Tulosenuste ilman Tampereen Veden liiketoimintakaupan yhteydessä kertynyttä kirjanpidollista satunnaista erää on 70,1 milj. euroa alijäämäinen. Suurimmat toimintakate-ennusteen heikennykset ovat asunto- ja kiinteistölautakunnassa sekä konsernihallinnon yhteisissä erissä. Heikennysten taustalla ovat toteutumattomat pysyvien vastaavien myyntivoitot. Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintakate arvioidaan toteutuvan 0,7 milj. euroa vuosisuunnitelmaa heikompana, sillä rakennusvalvonnan tuottonäkymät ovat heikentyneet asuntorakentamisen voimakkaan hiljentymisen vuoksi. Palveluryhmät ovat ryhtyneet toimenpiteisiin ylitysuhkien pienentämiseksi. Kuntien talous on heikentymässä huomattavasti vuonna 2024. Suurten kaupunkien talousnäkymät vuosille 2024–2025 ovat kuntien vuoden 2024 tilinpäätösennusteiden ja vuoden 2025 talousarviovalmistelusta saatujen tietojen perusteella merkittävästi alijäämäiset Helsinkiä ja Espoota lukuun ottamatta. Myös eri ennustelaitokset ovat arvioineet kuntatalouden heikkenevän nopeasti vuodesta 2024 lähtien ja pysyvän vaikeana koko taloussuunnitelmakauden 2025–2028.

Vuoden 2025 talousarviokehyksessä toimintakate heikkenee vuoden 2024 muutettuun talousarvioon verrattuna 69,0 milj. euroa (10,8 %), josta TE-uudistuksen vaikutus on 49,7 milj. euroa. Ilman TE- uudistuksen menojen lisäystä toimintakate heikkenee 19,3 milj. euroa (3,0 %). Kehyksessä vuosikate on 89,3 milj. euroa ja tilikauden tulos 42,9 milj. euroa alijäämäinen. Talousarviokehyksessä on pidättäydytty menojen lisäyksistä. Talousarvion jatkovalmistelussa tavoitellaan tilikauden tuloksen parantamista.

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimielimiä ovat yhdyskuntalautakunta ja sen ympäristö- ja rakennusjaosto sekä alueellinen ympäristöterveydenhuollon jaosto, seudullinen joukkoliikennelautakunta sekä alueellinen jätehuoltolautakunta. Yhdyskuntalautakunnan tehtävänä on järjestää kaupunkirakenteen kehittämistä kokonaisuutena, kaupunkisuunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa koskevat palvelut sekä viranomaispalvelut. Lautakunnan tehtävänä on vastata kestävästä kaupunkikehityksestä ja ympäristöpolitiikan linjausten ja sitoumusten koordinaatiosta, toimeenpanosta, projektoinnista ja seurannasta. Lautakunnalle kuuluu liikenteen hallinta lukuun ottamatta ympäristö- ja rakennusjaostolle sekä Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle kuuluvia tehtäviä, tulvariskien hallinta sekä yleisen vesi- ja viemärlaitoksen toiminta-alueesta määrääminen. Lautakunta toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Talousarviovalmistelun lähtökohtana oli pääosin nykyisten palvelujen taso. Lautakuntien kehysesityksiin on huomioitu valituissa palveluissa (varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus, lukiokoulutus, joukkoliikenne) suoritemäärän kasvun aiheuttama kustannusten nousu, ratikan laajenemisen kustannukset, palkankorotusten arvioitu vaikutus sekä uusien ja peruskorjattujen tilojen vuokrakustannukset. Mahdollisista muista lisäsesityksistä oli luovuttava tai ne oli katettava olemassa olevan budjetin sisältä tai maksuja ja taksoja korottamalla.

Vuoden 2025 kehyksessä on sitovaa lautakuntarakenteen mukainen lautakunnan toimintakate, ja nettoinvestoinnit sekä erikseen sitovat kehitysohjelmat. Yhdyskuntalautakunnan toimintakate vuonna 2025 on -56,6 milj. euroa. Toimintakate on kaupunginhallituksen hyväksymän talousarviokehyyksen mukainen. Yhdyskuntalautakunnan nettoinvestointien esitys vuonna 2025 on -78,8 milj. euroa, josta -30,8 milj. euroa kohdistuu lautakunnan alaisen Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman ja Hiedanranta -kehitysohjelman investointimenoihin.

Yhdyskuntalautakunnan käyttötalouden budjettiesityksessä on kehysvaiheessa huomioitu tulojen lisäyksiä yhteensä 1,0 milj. euroa ja menojen lisäyksiä yhteensä 4,3 milj. euroa. Toimintakatetta muutokset heikentävät 4,4 milj. euroa. Tulojen lisäyksiä on huomioitu asemakaavoituksen omien tilojen 0,6 milj. euron laskutus kiinteistö- ja tilapalveluilta sekä projektitoimiston hallinnoimien päättyvien ja uusien projektien aiheuttamat 0,4 milj. euron tulojen lisäykset. Toimintamenojen lisäyksiä on huomioitu talousarviopohjan 0,7 milj. euron korjauksina vuoden 2024 palkankorotusten palkkaperintö ja järjestelyvaraerät sekä vuoden 2025 tasausmaksun muutos sekä sisäiset vuokrien muutokset. Erikseen neuvotelluista merkittävistä muutostarpeista on huomioitu raitiotien vastikkeen 3,2 milj. euron kasvu. Lisäksi on menojen lisäyksiä huomioitu projektitoimiston hallinnoimien päättyvien ja uusien projektien aiheuttamat 0,4 milj. euron kustannukset.

Yhdyskuntalautakunnan budjettiesityksessä henkilötyövuodet kasvavat 6 htv uusien rekrytointien vuoksi. Uusien rekrytointien rahoitus pyritään kattamaan lisätuloilla, ulkoisten hankintojen vähentämisellä ja priorisoimalla tarpeita palveluryhmien yli.

Yhdyskuntalautakunnan talousarvioehdotuksen toimintatulot ovat 33,851 milj. euroa, toimintamenot -90,493 milj. euroa ja toimintakate -56,642 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnan nettoinvestointimenot ovat -78,805 milj. euroa sisältäen myös kehitysohjelmien investoinnit.

Pormestarin talousarvioesitys voi sisältää muutoksia lautakunnan talousarvioesitykseen verrattuna.

Tiedoksi

Krista Kurppa, Marko Sivonen, Tuomas Huhtala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

2 Liite Yla 10.9.2024 Talousarvion 2025 yhteydessä käsiteltävä
kuntalaisaloite

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 13.9.2024 kaupungin internetsivuille
www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 12.9.2024

Tampere
12.09.2024

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§230

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)